

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2022թ. ընթացքում Վայոց ձոր մարզի գյուղատնտեսության և բնապահպանության ոլորտում կատարված աշխատանքների վերաբերյալ

-2022 թվականին մարզում կատարված ցանքերը և ստացված բերքը.

Ընդամենը ցանքեր

3056հա

որից՝ հացահատիկ և հատիկալնդեղեն	- 1011 հա / 1365.1 տոննա
բանջար բուստանային մշակաբույսեր	- 300 հա / 4682.5 տոննա
կարտոֆիլ	- 101 հա / 1261.7 տոննա
կերային մշակաբույսեր	- 1628 հա / 5162.5 տոննա
տեխնիկական մշակաբույսեր	- 16 հա / 133 տոննա
Բնական խոտհարքներից և անջրդի վարելահողերից կուտակվել է	
18017.5 տոննա լեռնային խոտ:	
Արտադրվել է՝ պտուղ և հատապտուղ	- 6062 տոննա
Արտադրվել է՝ խաղող	- 5406 տոննա
որից մթերվել է	- 3604 տոննա

2022 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ մարզում առկա անասնագլխաքանակը.

Խոշոր եղջերավոր կենդանիներ	- 18465գլուխ
որից կովեր	- 7675 գլուխ
մանր եղջերավոր կենդանիներ	- 15016 գլուխ
խոզեր	- 2041 գլուխ
մեղվաընտանիքներ	- 20193 փեթակ

Պետ պատվերով իրականացված անասնաբուժական ախտորոշիչ և կանխարգելիչ

միջոցառումների քանակը.

բրուցեյյոզ խ.ե.կ	- 17028 գլուխ,
բրուցեյյոզ մ.ե.կ	- 12689 գլուխ
դաբաղ խ.ե.կ	- 55844 գլուխ
դաբաղ մ.ե.կ	- 6524 գլուխ
սիբիրախտ խ.ե.կ	- 31355 գլուխ
սիբիրախտ ձիերի	- 646 գլուխ
էմկար խ.ե.կ	- 34145 գլուխ
մաշկաբորբ խ.ե.կ	- 10336 գլուխ
լեյկոզ խ.ե.կ	- 158 գլուխ

2022 թվականին գյուղատնտեսության ոլորտում մարզում իրականացված պետական օժանդակության ծրագրեր.

- Տրամադրվել է 230 միավոր վարկ՝ 0.8 մլրդ դրամ
- Կառուցվել է 3 խելացի անասնաշենք
- Հիմնվել է 50.0 հա ինտենսիվ այգի
- Ձեռք է բերվել 7 միավոր գյուղ. տեխնիկա /լիզինգ/
- Փոխհատուցվել է 16 ապահովագրական պայմանագիր

Պետական օժանդակության ծրագրով մարզ է ներկրվել 312.95 տոննա ազոտական պարարտանյութ:

<<Հայաստանի Հանրապետությունում աշնանացան ցորենի արտադրության խթանման 2022 թվականի պետական աջակցության>> ծրագրով 256 շահառու կատարել է 339.1 հա աշնանացան:

2022 թվականին մարզում իրականացված ներդրումային և դրամաշնորհային ծրագրեր.

1. <<Համայնքային ռեսուրսների կառավարման և մրցունակության>> (CARMAK-2) ծրագրով

կատարվել է .

- Արոտավայրերի ջրարբիացում, մակատեղիների և հովվի տնակների կառուցում՝ 217մլն.դրամ

- 20-80 տոկոս համաֆինանսավորմամբ ձեռք է բերվել 9 միավոր գյուղ. տեխնիկա՝ 49մլն. դրամի չափով:

2.Կազմակերպվել է <<Արաքս>> թռչնաֆաբրիկայի կողմից արցախյան պատերազմում

զոհված, վիրավորված և անհետ կորած զինծառայողների և սոցիալապես անպահով ընտանիքներին բարեգործական հիմունքներով տրամադրված 17000 թև մեկ օրական

ճտերի /2.4մլն դրամ/ հասցեական բաշխումը:

3. <<Դիակոնա>> բարեգործական ընկերության կողմից 5 և ավելի անչափահաս երեխաներ ունեցող ընտանիքներին տրամադրվել են մանր եղջերավոր կենդանիներ /5.2մլն. դրամ/:

Բնապահպանական ՀԿ-ների կողմից ներդրումներ ծրագրեր:

1.Բնության համաշխարհային հիմնադրամի Հայաստանյան գրասենյակ 11.2մլն / գյուղ.

տեխնիկայի համաֆինանսավորում, արևային ջրատաքացուցիչ, փողոցային լուսավորություն/:

2.Վայրի բնության և մշակութային արժեքների պահպանման հիմնադրամ 30մլն. դրամ

/փողոցային լուսավորություն, խմելու և ոռոգման ջրագիծ, գյուղ. տեխնիկա, էլ. հովիվ/:

- ՀՀ կառավարության կողմից տրամադրված 24.2 մլն. ՀՀ դրամ գումարով կատարվել են Գետափ-Վերնաշեն ջրագծի վթարայի 29 հենասյուների վերանորոգման և փոխարինման աշխատանքները:

- ՄԱԿ-ի ծրագրով Արցախից տեղահանված ընտանիքներին տրամադրվել է 54 տոննա

համակցված կեր՝ ընդանուր արժեքը- 11 800 000 ՀՀ դրամ:

Կոպիտ կերերի պակասը լրացնելու համար տրամադրվել է 350 կգ առվույտի սերմացու՝ 17 հա ցանքի համար և 860 կգ կորնգանի սերմացու՝ 4.5 հա-ի համար:

Վարչության կողմից ոռոգման սեզոնին 24 ժամյա ռեժիմով աշխատանքներ են տարվել գյուղացիական տնտեսություններին ոռոգման ջրով ապահովելու համար:

Ոռոգման սեզոնին <<Եղեգնաձոր>> ԶՕ-ի կողմից գյուղացիական տնտեսություններին տրամադրվել է 11.307մլն մ³ ոռոգման ջուր, հասույթը կազմել է 124. 377 մլն դրամ, գանձվել է 134.1 մլն դրամ:

Մարզում՝ ՀՀ կառավարության և <<Եղեգնաձոր>> ԶՕ ընկերության կողմից ոռոգման համակարգերի նախագծման և հիմնանորոգման աշխատանքների իրականացում.

-Արենի համայնքի Ելփին բնակավայրի ջրամբարի կառուցման աշխատանքները գտնվում են նախագծման փուլում (0.9-1.0 մլն. խ.մ ջուր):

-Մալիշկա-Եղեգնաձոր ջրանցքի (երկարությունը 2 կմ) հիմնանորոգման աշխատանքներն ընթացքի մեջ են.

Որից՝ ԼՌ 60 վաքերի փոխանակում նորով-620 գծմ.

Ջրանցքի բետոնային երեսապատում-600գծմ.

Դ-500 մմ պոլիէթիլենային խողովակի տեղադրում-780գծմ.

Շատին-Գետափ ջրանցքի (1480գծմ.) հիմնանորոգման աշխատանքներն ընթացքի մեջ են.

Որից՝ ջրանցքի ԼՌ 80 վաքերի փոխարինում նորով-780գծմ.

Ջրանցքի բետոնային երեսապատում-700գծմ.

Գետափ-Արփի ջրատարի հիմնանորոգման աշխատանքներն ընթացքի մեջ են.

Պոլիէթիլենային խողովակի տեղադրում-5060 գծմ.

2020 թվականի 44-օրյա պատերազմի, հետպատերազմյան և 2022 թվականի սեպտեմբերի 12-14-ը ընկած ժամանակահատվածում՝ ադրբեջանի կողմից սանձազերծված ագրեսիայի հետևանքով գյուղացիական տնտեսություններին սեփականության իրավունքով պատկանող գույքին հասցված վնասի փոխհատուցում.

ՀՀ Վայոց ձոր մարզում՝ 2020 թվականի 44-օրյա պատերազմի, հետպատերազմյան և 2022 թվականի սեպտեմբերի 12-14-ը ընկած ժամանակահատվածում՝ ադրբեջանի կողմից սանձազերծված ագրեսիայի հետևանքով գյուղացիական տնտեսություններին սեփականության իրավունքով պատկանող գույքին հասցված վնասի չափը կազմում է՝ 18 730 000 ՀՀ դրամ, որից փոխհատուցվել է 13 728 000 ՀՀ դրամ, կամ 73.3%-ի չափով:

Հեռագնա արոտավայրերի արդյունավետ և նպատակային օգտագործում:

Մարզում առկա է 92204 հեկտար արոտավայր, որից օգտագործվում է 34. 316.38 հեկտարը (մոտ 37.2%):

2022թ ամառվա ընթացքում Արարատի, Արմավիրի և Սյունիքի մարզերից Եղեգիս, Վայք և Ջերմուկ համայնքների ամառային արոտավայրեր են բերվել մոտ 27 000 գլ մանր և 5000 գլ. խոշոր եղջերավոր կենդանիներ:

- 2022 թվականին Վայրի և գիշատիչ կենդանիների, մասնավորապես արջի կողմից մարզի Արենի, Եղեգնաձոր, Վայք, Եղեգիս, Ջերմուկ համայնքներում հասցվել է շուրջ 7.128 մլն. ՀՀ դրամի վնաս:

- Մայիսի 7-ին և 16-ին Արենի համայնքի Աղավնաձոր և Վայք համայնքի Արին բնակավայրերում, տեղացած կարկուտի հետևանքով վնասվել է 320.7 հա պտղատու և

խաղողի այգիներ՝ վնասը կազմել է 468 մլն. դրամ:

- Վարչության կողմից ՀՀ Վայոց ձորի մարզպետի մոտ կազմակերպվել է Բնության համաշխարհային հիմնադրամի (WWF) հայաստանյան մասնաճյուղի և <<Ռեզվմարական

զարգացման գործակալություն>> ՀԿ-ի հետ համատեղ մարզի Եղեգիս համայնքի Հերմոն,

Շատին և Եղեգիս բնակավայրերում իրականացվող՝ <<Հայաստանի կենդանի լանդշաֆտները շուկայի զարգացման համար>> ծրագրի սկզբնական փուլի քննարկմանը,

որը ֆինանսավորվում է Շվեյցարիայի զարգացման և համագործակցության գործակալության կողմից:

- <<Բարվա>> ինովացիոն կենտրոնի մասնագետների հետ կազմակերպվել է հակակարկտային կայանների շահագործման թեմայով ուսուցողական և դաշտային սեմինար պարապմունք, որին մասնակցել են համայնքների գյուղատնտեսները և հակակարկտային կայանները շահագործող պատասխանատու անձինք:

Կազմակերպվել է սեմինար <<Կենսաբազմազանության հզորացված պաշտպանություն կայուն օգտագործում Հայաստանում՝ Եվրոպական միության

չափանիշներին համապատասխան»» Թվինինգ ծրագրի շրջանակներում՝ ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության, Չեխիայի Հանրապետության բնության պահպանության գործակալության և Ֆինլանդիայի բնապահպանության ինստիտուտի մասնագետների կողմից :

Բնապահպանություն.

- Քննարկվել է «Երևաննախագիծ» ՓԲԸ / Բնապահպանություն / Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին բնապահպանական փորձնական եզրակացության ստացման հայտը (ԲՓ) Ջերմուկ քաղաքի Ջրվեժի մոտեցման ճանապարհի, ճեմուղիների մայթերի վերականգնում, կամրջակի վերակառուցում աշխատանքների հայտը և տրվել է դրական դիրքորոշում :

- Քննարկվել է «Մալիշկա Ռեսուրսիս» ՍՊԸ-ի Վայոց ձորի մարզի Սպիտակասարի կրաքար հանքերակումում կատարվելիք երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքային ծրագիրը և տրվել է դրական դիրքորոշում :

- Քննարկվել է «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծը տրվել է դրական դիրքորոշում:

- Քննարկվել է «ՋԵՐՄՈՒԿ ԳՐՈՒՊ» ՓԲԸ-ի Վայոց ձորի մարզի Ջերմուկի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ IV-k հորատանցքի, հորատանցքից հանքային ջրի արդյունահանման ծավալի ավելացման աշխատանքների հայտը և տրվել է դրական դիրքորոշում:

- Քննարկվել է «Ադամանդ-Կ» ՍՊԸ-ի՝ Վայոց ձորի մարզի Ջերմուկի թերմալ ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի «Սարահարթի» և «Կիրճի» տեղամասերի թիվ 30/62, 24/62 և 2/61 հորատանցքերի ՇՄԱԳ հաշվետվության լրամշակված տարբերակը և տրվել է դրական դիրքորոշում:

- Քննարկվել է «Հայգյուղչիննախագիծ» ՍՊԸ –ի կողմից ներկայացված Արփի-Գետափ ոռոգման ջրագծի վերականգնման՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտը և տրվել է դրական դիրքորոշում:

- Քննարկվել է «ՅՈՒԼԻ-ԴԱԼԻ» ՍՊ ընկերության Վայոց ձորի մարզի Գնիշի քվարցիտների հանքավայրի Փալի տեղամասում օգտակար հանածոյի արդյունահանման աշխատանքների հայտը տեխնիկական առաջադրանք ստանալու նպատակով և տրվել է դրական դիրքորոշում:

Գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության

պետ՝

Գ. Մարգարյան